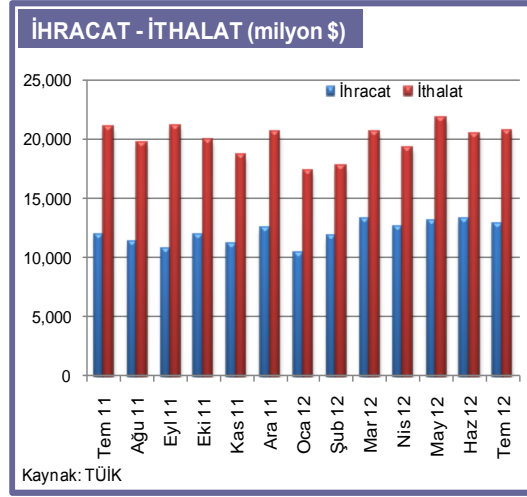

EKONOMİ BÜLTENİ 120

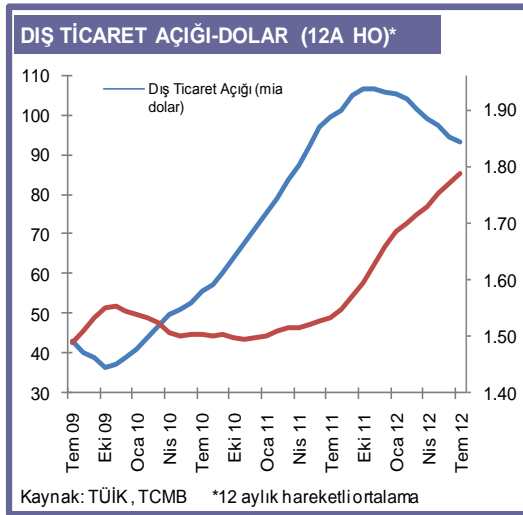
31 Ağustos 2012

Dış Ticaret Açığındaki Gerileme Devam Etti. Küresel Yavaşlama Kaygıları TCMB'yi Parasal Genişlemeye Zorlayabilir.

TÜİK tarafından açıklanan dış ticaret verilerine göre; 2012 yılı Temmuz ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre ihracat %8.5 artışla 12.8 milyar dolara yükselirken, ithalat %1.5 azalarak 20.75 milyar dolara gerilemiştir. Aynı dönemde, ihracatın ithalatı karşılama oranı %62 ile uzun vadeli ortalama olan %65'in altındadır. İç ve dış talep arasındaki dengelenmeye bağlı olarak cari işlemler açığının kademeli olarak azalmaya devam ettiği görülmektedir. Aynı dönemde dış ticaret açığı %14 azalarak 7.89 milyar dolara gerilemiştir.

Son 12 aylık kümülatif dış ticaret verilerinin bir önceki döneme göre karşılaştırmalı analizinde; ihracat %13.9 artarak 144.7 milyar dolara, ithalat %4.9 artarak 237.96 milyar dolara ulaşmış, karşılama oranının ise %60.8 düzeyinde oluşmuştur. Uzun vadeli ortalamanın %65 seviyesinde olması, iç ve dış talep dengelenmesinin bir süre daha devam edeceğini göstermektedir. 12 aylık kümülatif dış ticaret açığı ise, bir önceki yılın aynı dönemine göre %13.9 oranında azalarak, 93.22 milyar dolar olmuştur. Mevcut eğimin devam etmesi halinde dış ticaret açığının yılsonunda 80 milyar dolara gerilemesi olası gözükmemektedir. İthalatın alt ayrımlarına baktığımızda ise, 2012 Ocak-Temmuz döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre hammadde ithalatının toplam ithalat içindeki payı 3 puan artarak %74.5'e ulaşmıştır.

TCMB, son PPK toplantısında, faiz oranları değiştirmeden, TL zorunlu karşılıkların döviz ve altın olarak tutulmasına getirilen esnekliğin bir miktar artırılması kararı almıştır. Böylece döviz ve altın rezervlerin artırılması ve piyasaya ilave likidite sağlanması hedeflenmektedir. Diğer yandan, önümüzdeki dönemde faiz koridorunun kademeli olarak daraltılabileceği de ifade edilmiştir. Kurul, küresel ekonomiye dair belirsizlikler sebebiyle, para politikasında iki yönlü esnekliğin korunması zorunluluğuna dikkati çekmektedir. Önümüzdeki dönemde, genişlemeci para politikası yaklaşımlarının uygulanması durumunda, cari açığındaki gerilemenin ivme kaybetmesi söz konusu olabilecektir.

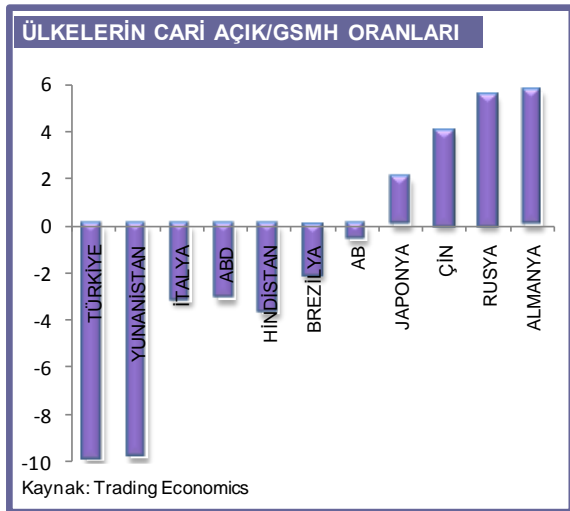
İhracatta AB'nin payı %34.3'e geriledi.

Temmuz ayı itibariyle, AB'nin toplam ihracattaki payı %34.3'e geriledi. Geçen yılın aynı döneminde bu oran %47.7 olarak gerçekleşmişti. Bu, 13 puanlık bir gerilemeyi göstermektedir. Türkiye, AB pazarındaki gerileyen talebi, Orta Doğu pazarı ile dengelemeye çalışmaktadır. Nitekim, Ocak-Temmuz döneminde en çok ihracat yapılan ülkeler arasında; İran %9, Almanya %8.8 ve Irak %6.8 ile dikkati çekmektedir. En çok ithalat yapılan ülkelere bakıldığında ise; Rusya'nın %11'lik pay ile ilk sırada yer aldığı, Almanya ve Çin'in ise %8.8'lik payla Rusya'ya izlediği görülmektedir.

EN ÇOK DIŞ TİCARET YAPILAN ÜLKELER (OCAK-TEMMUZ 2012)

İHRACAT			İTHALAT		
Ülke	Milyon \$	% Pay.	Ülke	Milyon \$	% Pay.
İran	8046	9.2	Rusya	15113	11.0
Almanya	7709	8.8	Çin	12182	8.8
Irak	5964	6.8	Almanya	12143	8.8
İngiltere	4768	5.5	ABD	8777	6.4
Rusya	3741	4.3	İtalya	7790	5.6
İtalya	3716	4.3	İran	7696	5.6
Fransa	3583	4.1	Fransa	5083	3.7
ABD	3356	3.8	Hindistan	3460	2.5
S. Arabistan	2352	2.7	İsviçre	3343	2.4
Mısır	2200	2.5	İngiltere	3223	2.3

İç ve dış talep dengelenmesine rağmen, Türkiye, seçilmiş ülkeler arasında %9.9 ile en yüksek Cari Açık/GSMH oranına sahip.

Türkiye, dış ticaret açığında sağladığı gerilemeye rağmen, ABD, BRIC ve AB ülkeleri içinde -%9.9 ile en yüksek Cari Açık/GSMH oranına sahiptir. Türkiye'yi -%9.8'lik oranla Yunanistan izlemektedir. Cari fazla veren ülkeler arasında ise Almanya ve Rusya sırasıyla %5.7 ve %5.5'lik Cari Fazla/GSMH oranlarıyla ilk iki sırada yer almaktadır. Küresel talepteki azalma; Türkiye gibi ithalatla büyüyen ülkelerde cari açığın azalmasını sağlarken, diğer yandan Almanya, Rusya, Çin ve Japonya gibi ihracatı güçlü olan ülkelerde ise cari fazlanın erimesine yol açmaktadır. Ülkelerin uyguladığı genişlemeci politikaların ise söz konusu gidişatı değiştirmede yetersiz olduğu görülmektedir.

Küresel ekonomideki gelişmelere baktığımızda; son olarak Çin ve G. Kore gibi ülkelerde dış talepteki düşüşe bağlı olarak üretimin yavaşladığı görülmektedir. Bu bağlamda, G. Kore Merkez Bankası'nın gelecek toplantısında faiz indirimine gitmesi beklenmektedir. ABD'de ise ılımlı büyüme devam ederken, FED Başkanı Bernanke'nin Jackson Hole toplantısında parasal genişlemeye yönelik açıklamalar yapması beklentiler dahilindedir. Türkiye'de ise yavaşlama bir yandan cari açığı azaltarak olumlu bir katkı sağlasa da, diğer yandan bütçe gelirlerini azaltması bakımından risk oluşturmaktadır. Küresel yavaşlama kaygılarına bağlı olarak TCMB'nin de önümüzdeki dönemde parasal genişlemeye gitmesi beklenmektedir.

AB pazarı ile yüksek korelasyona sahip olan Türkiye'de, iç tüketimin zayıflamasına bağlı olarak yaşanan dış ticaret açığındaki azalmanın mevcut koşullarda bir süre daha devam etmesi beklenebilir. Küresel ölçekte, yavaşlama endişelerine bağlı olarak merkez bankalarının genişlemeci politikalar uygulaması gündemdedir. TCMB'nin son PPK toplantısında faiz koridorunun daraltılabileceğine yönelik açıklamalar yer almıştır. Buna bağlı olarak, önümüzdeki dönemde, dış ticaret açığındaki gerileme trendinin ivme kaybetmesi beklenebilir. Mevcut durumda, devam eden iç ve dış talep dengelenmesine bağlı olarak, yılsonunda ihracatın ithalatı karşılama oranının %65, dış ticaret açığının ise 80 milyar dolar seviyesinde oluşmasını beklemekteyiz.